

Spis treści

Rozdział 1. Wstęp	9
1.1. Wojny klonów, czyli jak się odróżnić?	9
1.2. Szkoła i życie	11
1.3. Skąd się bierze kreatywność?	11
1.4. Kreatywny groch z innowacyjną kapustą	13
1.5. Szekspir i przewaga konkurencyjna	14
Rozdział 2. Miękkie jest trudne, czyli o kulturze sprzyjającej innowacyjności	17
2.1. Dziurawienie darni obyczajów	17
2.2. Kreatywność przez „puszczenie na żywioł”	19
2.3. Co blokuje, a co napędza kreatywność?	21
2.4. Algorytm czy heurystyka	23
Rozdział 3. Składowe kreatywności	27
3.1. Kreatywność musi mieć eklektyczną bazę danych	27
3.2. Kreatywność musi mieć własną skrzynkę narzędziową	30
3.3. Kreatywność musi mieć właściwe nastawienie, czyli lubi myślenie równoległe	30
3.4. Kreatywność musi być świadoma własnych ułomności	31
3.5. Kreatywność potrzebuje ograniczeń	33
3.6. Kreatywność potrzebuje dezodorantu	36
Rozdział 4. Ten 1% Edisona, czyli natchnienie, ale reguły są też ważne	39
4.1. Na czym wesprzeć natchnienie twórcze w poezji?	39
4.2. Kreatywność w muzyce ma różne formy	43
4.3. Na czym wesprzeć natchnienie twórcze w muzyce?	45
4.4. Jak (za wszelką cenę!) nie napisać melodii i odnieść sukces – Arnold Schönberg	49
4.5. Algorytmy, czyli gdy opracowanie reguł postępowania może być bardziej pożyteczne niż rezultat	53

Rozdział 5. Kreatywność jako sztuka upraszczania i zrywania z tradycją	55
5.1. Kod Morse'a, czyli kreatywność przez uproszczenie	55
5.2. Impas Charlesa Babbage'a, czyli o trudnościach ze zbudowaniem komputera	60
5.2.1. System Majów	61
5.2.2. System binarny	64
5.2.3. Jak liczymy? O klasyfikowaniu liczebności	64
Rozdział 6. Kreatywność jako zdolność panowania nad słowami i zdaniem	67
6.1. Słowa przypadkowe	67
6.2. Łańcuchy słów	68
6.3. Zdanie przeznaczone do rozbiórki, czyli gramatyka możliwości	71
6.4. Metoda mówienia „nie!”	73
Rozdział 7. Kreatywność jako uporządkowane myślenie oraz jako sztuka definiowania i redefiniowania problemu	75
7.1. Analiza aspektów oraz metoda sześciu pytań, czyli 5W + H	76
7.2. SWOT i PESTLE: porządkowanie myślenia w świecie organizacji	78
7.3. Wachlarz Edwarda de Bono, czyli uporządkowane uogólnianie i uszczegółowianie pomysłów	79
7.4. Definiowanie i redefiniowanie: metoda pytań „W jaki sposób można...?” i metoda definicji równoległych	81
Rozdział 8. Kreatywność jako zdolność panowania nad skojarzeniami, czyli jak być „obfitym w fortele”	83
8.1. Analogia i metafora	84
8.1.1. Oswajanie nieznanego	84
8.1.2. Udziwnianie swojskiego	86
8.1.3. Analogia i metafora: jeszcze raz	87
8.2. Cytat z Jasieńskiego, ale nie tego, za to śmieszny!	90
8.3. Imaginowanie, czyli gdy plusy nie mogą przesłaniać nam minusów	91
8.4. Koło analogii, czyli circept	94
Rozdział 9. Kreatywność w grupie	99
9.1. Myślenie to aktywność społeczna: czapeczki i pudełka	99
9.2. Metoda burzy mózgów	101
9.3. Burza mózgów według Williama J.J. Gordona i Arthura Little'a, czyli dozowanie instrukcji	102
9.4. Efekt zakotwiczenia w naradach grupowych	107
9.5. Metoda Phillips 66, czyli osiąganie zbieżności między pomysłami niezależnych podgrup	108
9.6. Sześć myślących kapeluszy	111
9.7. Narady grupowe dla indywidualistów, czyli kiedy liczyć na twórczość grupy, a kiedy być kreatywnym samodzielnie?	114
9.7.1. Metoda delficka	115
9.7.2. Metoda grupy nominalnej: niezależność i anonimowość usuwają stronnictwo	116

Rozdział 10. „Idea” jest kobieca: zaniedbany wymiar w metodach myślenia kreatywnego	119
10.1. Język: słowa i wyrażenia	120
10.2. Jak udowodnić, że nie jesteśmy w stu procentach świadomymi paniami lub panami własnych poglądów	127
10.3. Bezstronna płciowo kreatywność może być cenna, ale trzeba najpierw stworzyć dla niej warunki	128
10.4. Podszycanie się (czyli zmienić ego) – jakie pytanie o twoim rozwiązaniu byłoby zadane przez...?	131
10.5. Imaginowanie to neutralna okazja do wyrażania genderowo-wyspecjalizowanej twórczości	137
10.6. Czy różnice między płciami oraz genderami są istotne w nauczaniu kreatywności i zarządzaniu kreatywnością?	138
Dodatek 1. Arka Poego: o istotach zmyślonych i ograniczeniach wyobraźni	141
Schemat pierwszy: Zlepki	142
Schemat drugi: Dodawanie i odejmowanie	144
Schemat trzeci: Zwiększanie i pomniejszanie	144
Szukanie sensu	145
Kontrola jakości: harmonia i inne zalety	146
Arbitalność	149
Zoologia to nie wygodka sztuk pięknych	151
Gderliwa akceptacja ludzkiej wyobraźni	152
Dodatek 2. Googlinteligencja – coś pomiędzy inteligencją staromodną i sztuczną?	153
Googlinteligencja, czyli wołanie o nową merytokrację	155
Z garaży i ściernisk...	155
Cała nadzieja w „sferze niczyjej”	156
Nowa merytokracja	157
Postscriptum	158
Googlinteligencja, czyli przedsiębiorczość intelektualna w walce z belwederyzacją	159
Paralizowanie nowej kohorty – googlinteligencji	160
Nowy paradygmat: przedsiębiorczość, czyli recepta na uwolnienie	161
Googlinteligencja i rozkwit kapitału społecznego	162
Googlinteligencja jest wolna	162
Belwederinteligencja i urząd społeczeństwa obywatelskiego	163
Grzybnia zaufania	164
Wet za wet?	165
Kapitał społeczny jest mierzalny	166
Jak pomagać kooperacji?	167
Czy warto być uczciwym autorem w świecie Internetu i AI?	170
Sztuczna inteligencja, czyli doping	173

Dodatek 3. Historie wyssane z palca, ale z życia wzięte...	175
1. Dziesięć krótkich anegdot z życia „wspaniałych grup”	175
2. Kultura organizacyjna w jednostce B+R	183
3. Kolegium redakcyjne (napisała Aleksandra Jasieńska)	185
4. Charyzmatyczny przywódca (napisała Aleksandra Jasieńska)	190
5. Klienci to prostaki (napisała Aleksandra Jasieńska)	197
Podziękowania i myśli różne	201
Bibliografia	205
Spis rycin	211
Przypisy	215
Indeks rzeczowy	227